

Đề thi giữa kì 1 Ngữ văn 6 năm 2021 - Đề số 1

I. Đọc hiểu văn bản:

Đọc đoạn văn sau và trả lời các câu hỏi:

...“Tôi sống độc lập từ thừa bé. Ấy là tục lệ lâu đời trong họ nhà đẻ chúng tôi. Và lại, mẹ thường bảo chúng tôi rằng : "Phải như thế để các con biết kiếm ăn một mình cho quen đi. Con cái mà cứ nhong nhong ăn bám vào bố mẹ thì chỉ sinh ra tính ỷ lại, xấu lắm, rồi ra đời không làm nên trò trống gì đâu". Bởi thế, lú sinh nào cũng vậy, đẻ xong là bố mẹ thu xếp cho con cái ra ở riêng. Lú sinh ấy, chúng tôi có cả thầy ba anh em. Ba anh em chúng tôi chỉ ở với mẹ ba hôm. Tối hôm thứ ba, mẹ đi trước, ba đưa tôi tấp tễnh, khấp khởi, nửa lo nửa vui theo sau. Mẹ dẫn chúng tôi đi và mẹ đem đặt mỗi đứa vào một cái hang đất ở bờ ruộng phía bên kia, chỗ trông ra đầm nước mà không biết mẹ đã chịu khó đào bới, be đắp tinh tươm thành hang, thành nhà cho chúng tôi từ bao giờ. Tôi là em út, bé nhất nên được mẹ tôi sau khi dắt vào hang, lại bỏ theo một ít ngọn cỏ non trước cửa, để tôi nếu có lỡ ngỡ, thì đã có ít thức ăn sẵn trong vài ngày. Rồi mẹ tôi trở về”...

(Tô Hoài, Dế Mèn phiêu lưu ký)

Câu 1: (0,5 điểm) Xác định phương thức biểu đạt của đoạn trích.

Câu 2: (0,5 điểm) Tìm câu chủ đề của đoạn văn trên.

Câu 3: (1 điểm) Câu văn sau có bao nhiêu tiếng? Trong câu có những từ phức nào?

“Tối hôm thứ ba, mẹ đi trước, ba đưa tôi tấp tễnh, khấp khởi, nửa lo nửa vui theo sau.”.

Câu 4: (1 điểm) Theo em, khi được mẹ dẫn đi ở riêng, tại sao anh em Dế Mèn lại “nửa vui nửa lo”?

II. Tạo lập văn bản:

Câu 1: (2 điểm) Viết một đoạn văn ngắn (khoảng 10 dòng) để giải thích tại sao trong cuộc sống không nên ỷ lại?

(Ý lại: dựa dẫm vào công sức người khác một cách quá đáng.)

Câu 2: (5 điểm) Chọn một trong hai đề sau:

Đề 1: Em hãy kể về một người bạn tốt của mình.

Đề 2: Em hãy kể về kỷ niệm ấu thơ làm em nhớ mãi.

Đáp án đề thi Văn lớp 6 giữa học kì 1 2021 (Đề số 1)

I. Đọc hiểu

Câu 1:

Phương thức tự sự

Câu 2:

Câu chủ đề: Tôi sống độc lập từ thuở bé.

Câu 3:

- Có 20 tiếng.

- tập tễnh, khắp khởi.

Câu 4:

HS tự lí giải. Có thể theo hướng sau:

- Vui:

+ Vì được sống độc lập, tự do thoải mái;

+ Vì thấy mình khôn lớn trưởng thành hơn...

- Lo:

+ Vì chưa biết sống độc lập sẽ như thế nào

+ Vì phải xa rời vòng tay cha mẹ...

(Cho điểm nếu HS lí giải hợp lí)

II. Tạo lập văn bản

Câu 1:

a. Đảm bảo thể thức của một đoạn văn

b. Xác định đúng vấn đề nghị luận

c. Triển khai hợp lí nội dung đoạn văn: Có thể viết đoạn văn nêu suy nghĩ theo hướng sau:

- Sống ỷ lại là thói quen xấu.

- Sống ỷ lại là cách sống dựa vào công sức, sự chăm lo của người khác, không biết tự làm nên bằng công sức của mình.

- Người sống ỷ lại sẽ khó trưởng thành, thiếu tích cực trong suy nghĩ và hành động.

...

(Đối với HS lớp 6, đây là câu hỏi khó nên GV cần linh hoạt khi chấm, có thể cho điểm động viên khuyến khích chứ không cứng nhắc rập khuôn theo đáp án)...

d. Sáng tạo: HS có thể có suy nghĩ riêng về vấn đề nghị luận.

e. Chính tả: dùng từ, đặt câu, đảm bảo chuẩn ngữ pháp, ngữ nghĩa TV.

Câu 2:

Tham khảo bài văn mẫu:

Đề số 1:

Năm tháng cứ trôi và không ai có thể níu kéo được thời gian, chính thời gian là thước đo tốt nhất của tình cảm bạn bè. Trong suốt thời gian học tập, có lẽ Mỹ Tâm là người bạn thân nhất của em, bạn ấy đã học với em từ những năm tiểu học tới bây giờ.

Mỹ Tâm có dáng người cao nhưng cân đối, khoẻ mạnh. Dáng đi nhanh nhẹn mỗi khi có công việc gì cần thiết bạn đi một chốc là xong ngay. Bạn có gương mặt bầu bĩnh với nước da trắng hồng. Hai má lúm đồng tiền khiến bạn thật duyên dáng. Đôi mắt Mỹ Tâm to tròn, đen láy như hai hòn bi ve. Đôi lông mi dài lúc nào cũng cong vút lên khiến đôi mắt càng long lanh như hai viên ngọc. Chiếc mũi không cao lắm như nhỏ và thẳng. Đặc biệt Mỹ Tâm có đôi môi hình trái tim, chúm chím như nụ hoa hồng. Mỗi khi cười, khuôn miệng của bạn cũng tạo thành hình trái tim, trông rất ngộ nghĩnh. Từ lúc quen Mỹ Tâm, em chưa thấy bạn để tóc dài bao giờ. Mái tóc bạn màu hạt dẻ, mượt mà, luôn để xoã ngang vai. Có lúc bạn buộc gọn lên cao trông rất cá tính. Hai bàn tay búp măng với những ngón tay thon dài, trắng muốt. Cả hai bàn tay đều có hoa tay ở hai ngón áp út. Đó là vì sao Mỹ Tâm viết chữ rất đẹp và còn vẽ rất giỏi nữa. Bạn đã giành được giải cao trong các kì thi viết chữ đẹp cấp thành và cấp tỉnh năm lớp 3.

Mỹ Tâm là một cô bé rất hoà đồng lại vui tính nên bạn bè ai cũng quý mến. Có việc gì khó khăn mà các bạn cần giúp đỡ, Mỹ Tâm đều sẵn sàng. Không chỉ là một học trò ngoan khi ở trường mà về nhà, bạn còn là một người con hiếu thảo. Tuy chỉ mới 12 tuổi nhưng

bạn đã biết giúp bố mẹ làm việc nhà như nấu cơm, quét dọn, giặt quần áo. Hai bác chưa bao giờ than phiền về bạn mà ngược lại còn rất tự hào khi có một người con ngoan ngoãn, học giỏi, biết vâng lời.

Em và Mỹ Tâm chơi thân với nhau từ lúc mới bước vào lớp Một. Em còn nhớ hôm đó, sau khi dẫn em vào đến cửa lớp, mẹ chào cô giáo rồi ra về. Em rất sợ hãi vì mọi thứ quá xa lạ đối với em. Em oà khóc nức nở, mặc cho cô giáo dỗ thế nào cũng không nín. Lúc đó Mỹ Tâm bước đến bên cạnh, cất giọng thân thiết: "Chào bạn, mình tên là Đỗ Mỹ Tâm, mình làm quen nhé". Em ngẩng mặt lên thì thấy một cô bạn dễ thương vô cùng. Em lau nước mắt rồi gật đầu nhận lời. Thấy thế Mỹ Tâm mỉm cười thật tươi rồi quay sang nói với cô giáo: "Cô ơi, cô cho em ngồi với bạn nhé cô?". Từ đó một tình bạn trong sáng đã nảy nở.

Em và bạn gắn bó với nhau như hình với bóng. Vì cùng đường đến trường, sáng nào Mỹ Tâm cũng qua nhà em để rủ em đi học, đến chiều hai đứa lại cùng nhau đi về. Con đường đi học đã in dấu chân của 2 đứa em suốt mấy năm tiểu học và bây giờ đã sang cả cấp 2. Mỹ Tâm học rất giỏi các môn tự nhiên, còn em thì giỏi xã hội nên chúng em không lo bị hồng kiến thức vì luôn có một người bạn để chỉ dạy ân cần. Cuối tuần em hay sang nhà Mỹ Tâm chơi. Hai đứa học bài xong thì cùng ra khu vườn trước nhà để tưới tắm cho những chậu hoa do chính tay bạn trồng. Năng nhảy nhót, đùa nghịch trong những vòm lá. Những hạt nước còn đọng lại long lanh như hạt ngọc. Chì gió thỉnh thoảng khẽ thổi xào xạc như vui cùng chúng em.

Em rất hạnh phúc khi có một người bạn như Mỹ Tâm. Sau này có thể chúng em sẽ không học cùng với nhau nữa, nhưng em sẽ mãi nhớ về bạn, nhớ về những năm tháng tuổi thơ tươi đẹp được dệt nên bởi kỉ niệm của hai chúng em.

Đề số 2:

“Thời thơ ấu”, mỗi khi nhắc đến ba từ ấy, trái tim em lại thổn thức. Bao nhiêu kỉ niệm tuôn trào nhưng chỉ có những cách điệu là em nhớ mãi. Ôi! “Những cánh điệu” thuở nào.

Nhớ những buổi trưa hè, lũ trẻ trong làng tụ tập lại thả diều thi. Chúng chạy lấy trốn để những cơn gió nồm nâng cánh diều lên. Ôi! Hạnh phúc biết bao khi thấy con diều của mình từ bay lên, đùa giỡn với cơn gió. Em cùng mấy đứa bạn trong xóm cùng nhau hò hét tranh đua. Có đứa diều tốt, bay cao nhất, nó cứ nổ mãi. Rồi khi có một con diều nào đó vươn lên đứng nhất thì mặt nó tức lấm, cố gắng đánh rớt con diều đáng ghét kia. Có anh không may sở hữu một chiếc diều dỏm. Vừa lên trời đã chóng mũi xuống đất. Có chiếc chạy hệt hơi mà chỉ quay tròn. À, mà nói vậy chứ không phải thứ hạng cánh diều chỉ dựa vào diều tốt hay dỏm mà một phần còn nhờ tài nghệ của dân thả diều. Trong lúc thả với tay diều nghệ, em đã được chứng chỉ cho vài chiêu nâng diều. Nào là khi diều rơi thì giật giật đôi tay, nào là khi thả diều thì phải cầm theo keo và một ít dây diều. Nếu thấy hôm ấy gió mạnh thì gắn thêm một đoạn dây vào dây diều, còn nếu gió nhẹ diều bay không nổi thì gỡ một ít dây ra cho nó nhẹ. Nhờ những kinh nghiệm quý báu đó mà thi

thoảng em cũng được biệt hiệu “vua thả điều”. À, mà hình như em chưa nói cái chuyện này thì phải, chả là khi cuối buổi thả, điều nào bay cao nhất thì người thả sẽ được cái biệt hiệu quý báu ấy.

Bây giờ, cánh điều thưở nào đã bị xếp xó để nhường thời gian cho những cưa kềm liên hồi. Tuy rằng, em không còn được chạy nhảy trên cánh đồng đầy rơm rạ nữa. Những cảm giác bay bổng cùng cánh điều sẽ không bao giờ phai nhạt trong ký ức của em mãi mãi.